

NR 1 • 11. JAANUAR 2012 • IGA LIIGE LOEB!

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

TÄNA LEHES:

- **Venemaa liitumine WTOga**
2012. aastal toob kasu
Eesti ettevõtjale
- **Süsinikdioksiidilekke ohud**
- **Edukad avaliku ruumi projektid**
toovad kasu nii omavalitsustele
kui erasektorile
- **Riigihanked**

Kaubanduskoda
korraldab koostöös
partneritega Rootsis ja Soomest
ÜHISDELEGATSIOONI
HIINA
loe lähemalt lk 17

KAUBANDUSKODA SOOVIB KÕIGILE ETTEVÕTJATELE TEGUDEROHKET ALANUD AASTAT!

Siinkohal toome ära meie osakondade ja piirkondlike esinduste soovid:

Alanud aastal jätkame aktiivselt osalemist ettevõtlusalase poliitika kujundamises ning ka meie poolt liikmetele pakutavad teenused on endiselt mitmekesised. Loodan, et leiate sellest kõigest midagi olulist ka endale, et oleksite rahulolutundega Eesti suurima ettevõtlusorganisatsiooni liikmed. Aktiivse ja eduka tegutsemise aastat teile!

MAIT PALTS

Kaubanduskoja peadirektor

Soovin uueks aastaks edu ja jõudu eriti kõikidele väljaspool Tallinna tegutsevatele ettevõtjatele! Teie panus töökohtade loomisesse ja koos sellega elu hoidmisesse ning edendamisse Eestimaa linnades ja valdades on hindamatu! Kaubanduskoja poolt üritame alanud ja ka järgmistel aastatel pakkuda teile vajalikke teenuseid ja tuge, mis aitaksid kaasa ekspordi arendamisele, töötajate oskuste täiustamisele või kohaliku kutsehariduse edendamisele, kõike seda, mis viiks ettevõtetes loodava lisandväärtuse ja kasumi kasvule.

TOOMAS KUUDA

Pärnu esinduse juhataja

2012. aasta peaks tooma selgust, kas Eesti ja Euroopa Liidu majandus kasvab või kahaneb, kas euroga seotud probleemid süvenevad või leevenevad, kas Eesti majandusel läheb hästi või mitte nii hästi. See, mis toimuma hakkab, sõltub tegelikult meist kõigest, meie käitumisest ja hoiakutest. Soovin ettevõtjatele 2012. aastaks optimismi, usku tulevikku ja oskust oma võimalusi realistlikult hinnata!

MARGUS ILMJÄRV

Jõhvi esinduse juhataja

Ühtehoidmine muudab tugevamaks. Tegusast aastat ettevõtjate vennaskonnale!

TOOMAS HANSSON

Tartu esinduse juhataja

Kaubanduskoda jätkab alanud aastal erinevate ettevõtmistega, et Eestis oleks rohkem lapsi ja noori, kes tahavad ja suudavad muuta oma unistused ettevõtlikeks tegudeks või leida neile rakendus tänastes ettevõtetes.

TIIA RANDMA

Haridusnõunik

Alanud aasta on draakoni aasta. Draakonile omistatakse tohutut väge ja tarkust, aga ka kirge. Poliitikakujundamise ja õigusosakond soovibki kõigile Kaubanduskoja liikmetele seda, et teis oleks ja jätkuks terveks aastaks sellist draakonit kõigis toimetustes!

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Soovin Koja liikmetele uueks aastaks edukaid ärivisiite, asjalikke koolitusi, palju kasulikke väliskontakte, hulgaliselt koostöövõimalusi ning probleemideta kaupade ja teenuste liikumist. Anname endast parima, et saaksime teile nende täitumisel abiks olla!

PETER GORNISCHEFF

Teenuste direktor

Täna kõik Kaubanduskoja liikmeid lojaalsuse ja toetuse eest! Liikmete arv 3164 möödunud 2011. aasta lõpuks on 8 võrra suurem kui aasta varem ja see teeb siirast rõõmu. Usume, et see on märk parematest aegadest ja ettevõtete kasvavast usust Kaubanduskoja rolli parema ettevõtluskeskkonna loomisel ja säilitamisel. Soovin Koja liikmetele edu ja õnnestumisi ning jätkuvat usku nii endasse kui meisse Kojas!

PIRET SALMISTU

Turundusdirektor

SISUKORD

JUHTKIRI	
Koja soovid uueks aastaks	2
SEADUSANDLUS	
Euroopa komisjon soovib suurendada konkurentsi audiitorteenuste turul	4
Kollektiivlepingute lõpetamise regulatsioon viiakse põhiseadusega kooskõlla	5
INNOVATSIOONIVEERG	
Edukad avaliku ruumi projektid toovad kasu nii omavalitsustele kui erasektorile	6
EUROOPA UUDISED	
Süsinikdioksiidilekke ohud	10
TAGASIVAADE	
Seminaril „Suunanäitaja 2011“ käsitleti jaekaubandusettevõtjatele olulisi teemasid	11
JUHTIMISVEERG	
Miks mõned uusaastalubadused ikkagi täide lähevad	12
VÄLISSUHTED	
Ärisuhted Itaalia ja Prantsusmaaga	13
Venemaa liitumine WTOga toob kasu Eesti ettevõtjale	14
TEATED	16
RIIGIHANKETEATED	21
PAKKUMISED	22
JUUBILARID	23

KALENDER

17. jaanuar	Seminar „Tulumaksu- ja käibemaksuseaduse muudatused, aktuaalsed probleemid ja lahendused“ Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) Koja Tartu esindus • Tel: 744 2196 • E-post: tartu@koda.ee
22.-27. jaanuar	Urmas Paeti ja Alexander Stubbi ühisvisiit Indoneesiasse Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
23. jaanuar	Seminar „Uued Raamatupidamise Toimkonna juhendid“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
24. jaanuar	Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus* Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
25. jaanuar	Turu-uuringute koostamise koolitus* Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
26. jaanuar	Välismessikoolitus* Valga Maavalitsuses (Kesk 12, Valga) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
26. jaanuar	Seminar „Muudatused äriühingute 2011. majandusaasta koostamise!“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
27. jaanuar	Infopäev „Venemaa liitumine WTOga“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
31. jaanuar	Seminar „Tööõigus 2012 praktikas“ Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee

* Koolitus toimub koostöös EASiga ning koolituse korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond

EUROOPA KOMISJON SOOVIB SUURENDADA

KONKURENTSI AUDIITORTEENUSTE TURUL

MARKO UDRAS
Politikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku muuta auditi direktiivi (2006/43/EÜ) ning kehtestada määrus, mis käsitleb avaliku huvi üksuse¹ auditeerimise erinõudeid. Ettepanekute olulisemateks eesmärkideks on tugevdada konkurentsi Euroopa Liidu audiitorteenuste turul ning suurendada audiitorite sõltumatust.

OLULISEMAD ETTEPANEKUD

- Avaliku huvi üksuse auditeerimise erinõuded kehtestatakse direktiivi asemel määrusega.
- Audiitorettevõtjal on keelatud kutsetegevusväliste teenuste osutamine avaliku huvi üksusele, kui audiitor teostab sama üksuse üle ka audiitorkontrolli.
- Lihtsustatakse audiitorettevõtete piiriülest tunnustamist.

Need kaks ettepanekut moodustavad ühe osa finantssektori eri valdkondades teostatavast õigusloomereformist. Euroopa Komisjoni poolt koostatud ettepanekute ajendiks on 2007. aastal alguse saanud finantskriis, mis tõi esile kitsaskohad finantsüsteemis, sealhulgas ka puudused seoses auditiga. Üldise usalduse taastamiseks ning arvestades asjaolu, et auditit peetakse üheks finantsstabiilsuse nurgakiviks, on vaja teha muudatusi muuhulgas ka auditeerimise regulatsioonides.

Avaliku huvi üksuse auditeerimise erinõuded

Euroopa Komisjoni poolt kavandatud muudatustest on kõige olulisem avaliku huvi üksuse auditeerimise erinõuete kehtestamine direktiivi asemel määrusega. See tähendab, et ettepaneku kohaselt hakkavad Euroopa Liidus kehtima identsed nõuded avaliku huvi üksuste auditeerimise osas – näiteks Kreekas, Saksamaal või Eestis tegutseva panga auditeerimine toimuks tulevikus ühesuguste reeglite alusel. Praegu on avaliku huvi üksuse auditeerimise erinõu-

ded sätestatud auditi direktiiviga ning iga liikmesriik on selle alusel töötanud välja oma reeglid. Määruse kehtestamisega kaoksid aga erinevused liikmesriikide lõikes. Avaliku huvi üksuse auditi erinõuete reguleerimist määrusega võib pidada positiivseks sammuks, sest avaliku huvi üksused tegutsevad sageli piiriülevalt ning regulatsioonide erinevused liikmesriigis ei soodusta ühtse turu arengut.

Sõltumatuse suurendamine

Audiitorite sõltumatuse suurendamiseks soovib Euroopa Komisjon kehtestada avaliku huvi üksust auditeerivale audiitorettevõttele kohustusliku rotatsiooninõude. Kehtiv regulatsioon sätestab ainult osalise rotatsiooninõude. See tähendab, et praegu puudub audiitorühingu väljavahetamise kohustus teatud perioodi möödudes, kuid audiitorühingu sisest tuleb vastutav vandeaudiitor vahetada välja hiljemalt seitse aastat pärast avaliku huvi üksuse auditeerimise algust. Euroopa Komisjoni ettepanekuga lisatakse rotatsiooninõue ka audiitorühingute osas, mille ko-

haselt ei või audiitorteenuse osutamise periood ületada kuut aastat ning pärast maksimaalse kestvuse saavutamist ei ole audiitorettevõtjal lubatud teostada sama avaliku huvi üksuse auditit enne nelja aasta möödumist.

Audiitorite sõltumatuse tugevdamiseks on Euroopa Komisjon teinud ka ettepaneku keelata audiitorettevõttele kutsetegevusväliste teenuste osutamine avaliku huvi üksusele, kui audiitorettevõtja teostab sama üksuse üle ka audiitorkontrolli. Seega ei ole audiitorettevõtetele lubatud näiteks koostada avaliku huvi üksuse finantsaruandeid, anda õiguslast konsultatsiooni ega osaleda maksunõustamisel, kui sama audiitorettevõtte auditeerib avaliku huvi üksust.

Piiriülese tunnustamise lihtsustamine

Euroopa Komisjon soovib muuta ka auditi direktiivi eesmärgiga lihtsustada audiitorettevõtete piiriülest tunnustamist. Ettepanek võimaldaks audiitorettevõtetele osutada auditeerimisteenuseid piiriülevalt ajutiselt või episoodiliselt ilma tun-

nustamise menetlusest. Samuti lubatakse audiitorühingutel osutada audiitorteenuseid ka muudes liikmesriikides lisaks liikmesriigile, kust ta on tunnustatud, tingimisel et auditit juhtiv võtmetähtsusega auditeerimispartner on vastavas liikmesriigis audiitorina tunnustatud. Euroopa Komisjon loodab, et tunnustamise lihtsustamine aitab kaasa tõeliste üleeuroopaliste audiitorühingute tekkimisele.

Omandiõiguse piirangu kaotamine

Auditi direktiivi muutmise ettepanek sisaldab ka audiitorühingu omandiõigust käsitleva piirangu kehtetuks tunnistamist. Praegu nõutakse, et enamik audiitorühingu osade või aktsiatega esindatud häälest peab kuuluma vandeaudiitorile või audiitorühingule. Euroopa Komisjon soovib seda piirangut aga kaotada. Samas säilitatakse praegune nõue, et enamik audiitorühingu haldus- või juhtorgani liikmetest peavad olema vannutatud audiitorid. Euroopa Komisjon loodab, et laiem omandiõiguse lubamine lihtsustab audiitorühingute juurdepääsu kapitalile ning sellega kaasneb audiitorteenuse osutajate arvu suurenemine ning paraneb ligipääs audiitorteenustele. ■

1 Avaliku huvi üksused on börsiettevõtted, krediidiasutused, kindlustusandjad, ministereerimid, vähemalt 10 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksused ning muud juriidilised isikud, mille suhtes eksisteerib avalik huvi nende tegevuse jätkusuutlikkuse, stabiilsuse ja läbipaistvuse osas.

Euroopa Komisjoni ettepanekuga saab põhjalikumalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

KOLLEKTIIVLEPINGUTE LÕPETAMISE REGULATSIOON

VIIAKSE PÕHISEADUSEGA KOOSKÕLLA

Riigikogu õiguskomisjoni poolt algatati kollektiivlepingute seaduse muutmise, kuna leiti, et kehtiv seadus on vastuolus põhiseadusega ning paindumatu regulatsioon ei soosi kollektiivlepingute sõlmimist, samas aga ei võimalda kehtivaid lepinguid ka lõpetada.

OLULISEMAD PUNKTID

- Kehtiva kollektiivlepingute seaduse paragrahvi 11 sõnastust peetakse majanduslikult ebaotstarbekaks ja põhiseadusest tulenevate lepinguvabaduse, vaba eneseteostuse ja ettevõtlusvabadusega vastuolus olevaks.
- Uue sõnastuse kohaselt saab tähtajalise kollektiivlepingu lõpetada, teavitades lõpetamise soovist vähemalt 2 kuud enne tähtaega ning tähtajatud lepingud on võimalik üles öelda, teatades vähemalt 3 kuud sellest ette.

Kehtiva kollektiivlepingute seaduse paragrahvi 11 sõnastust peetakse majanduslikult ebaotstarbekaks ja põhiseadusest tulenevate lepinguvabaduse, vaba eneseteostuse ning ettevõtlusvabadusega vastuolus olevaks.

Hetkel kehtiv paragrahv 11 sätestab kollektiivlepingu jõustumise ja kehtivuse põhimõttega, et leping on kehtiv üks aasta (kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti) ning kui kollektiivlepingu kehtivuse lõppedes ei ole uut lepingut sõlmitud, siis on kohustus täita kollektiivlepingu tingimusi kuni uue lepingu sõlmimiseni (v.a kohustus pidada töörahu). Uue kollektiivlepingu sõlmimiseks on vajalik mõlema poole tahe ja nõusolek, mis võib viia aga situatsioonini, kus näiteks üks pooltest ei ole nõus uue kollektiivlepingu mõne punktiga, mis tähendab aga seda, et kui uut lepingut sõlmida ei õnnestu, siis kehtib vana leping edasi tähtajatult ning ilma lõpetamise võimaluseta.

Sellist seaduse sätet, kus pooltel ei ole võimalik mõistlikel alustel lepingut üles öelda, on kollektiivlepingu seaduse eelnõu seletus-

KOIDU MÖLDERSON
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

kirjas peetud vastuolus olevaks mitme põhiseadusest tuleneva põhiõigusega. Muuhulgas leitakse vastuolu põhiseaduse paragrahvidega 19 (vaba eneseteostuse õigus) ning 29 (lepinguvabaduse põhimõte ja üldine vabadusõigus töösuhete valdkonnas). Üldise vabadusõiguse hulka kuulub ka lepinguvabaduse põhimõtte osaks olev vabadus määrata omavahealise lepingu sisu ning selle kehtivuse ulatus ja -aeg, mida kehtiva kollektiivlepingu seaduse para-

Suurem ettevõtlusvabadus peaks tagama parema ettevõtluskeskkonna, suurendama tööhõivet ja selle kaudu ka töötajate sissetulekut.

agrahvi 11 lõige 5 sõnastust hetkel ei võimaldada. Ka võlaõigusseaduse üldised lepingute kohta käivad printsiibid (VÕS § 195 lg 3 ja 196) sätestavad määramata ajaks sõlmitud lepingu mõistlikku etteteatamistähtajaga lepingu lõpetamise

võimaluse ning mõjuva põhjuse ilmnemisel erakorraliselt ülesütlemise võimaluse (nt lepingu rikumine teise lepingupoole poolt või lepingu sõlmimisel aluseks olnud asjaolude muutumine, mis ei võimalda lepingut senisel viisil edasi täita).

Kehtivat seaduse sõnastust peetakse eelnõu koostajate arvates ka majanduslikult ebaotstarbekaks, kuna kollektiivleping, millest tulenevad kohustused ja kokkulepped võivad määramata ajaks kehtima jääda, ei võimalda tööandjatel oma ettevõtte tööd ümber korraldada, olukorras kus muutunud majanduskeskkond nõuaks ettevõtjalt paindlikkust ja kiiret reageerimist. Sellest tulenevalt näevad eelnõu koostajad ka vastuolu põhiseaduse paragrahvis 31 sätestatud ettevõtlusvabadusega. Suurem ettevõtlusvabadus aga peaks tagama parema ettevõtluskeskkonna, suurendama tööhõivet ja selle kaudu ka töötajate sissetulekut.

Kehtiv kollektiivlepingute regulatsiooni paindumatus lepingute muutmisel ja lõpetamisel on kindlasti ka üks põhjus, miks kollektiivlepingute sõlmimine ei ole ettevõtjate jaoks väga atraktiivne olnud või miks paljud kehtivad kollektiivlepingud on sõlmitud juba aastaid tagasi.

Uus sõnastus võimaldab tähtajalise kollektiivlepingu lõpetada, teavitades lõpetamise soovist vähemalt 2 kuud enne tähtaega ning tähtajatud lepingud on võimalik üles öelda, teatades sellest vähemalt 3 kuud ette.

Seega on õiguskomisjon seaduse muutmise eelnõus teinud ettepaneku muuta § 11 lõige 5 järgmiselt: „Kollektiivlepingu tähtaja möödumisel loetakse, et kollektiivleping on muutunud tähtaja-

tuks, kui kumbki kollektiivlepingu pool ei teata vähemalt kaks kuud enne kollektiivlepingu tähtaja möödumist kirjalikult teisele poolele, et ta ei soovi lepingu pikendamist. Kollektiivlepingu tähtajatuks muutumise korral on pooled kuni uue kollektiivlepingu sõlmimiseni või kollektiivlepingu lõppemiseni selle ülesütlemise tõttu kohustatud täitma kollektiivlepingu tingimusi. Tähtajatut kollektiivlepingu võib kumbki lepingupoole üles öelda, teatades sellest teisele poolele ette vähemalt kolm kuud, kui kollektiivlepingus

Muudatus soovitakse jõustada juba märtsis ning kehtiks ka enne märtsi sõlmitud kollektiivlepingutele

ei ole ette nähtud teisiti. Alates kollektiivlepingu ülesütlemise teate tegemisest lõpeb kollektiivlepingust tulenev töörahu pidamise kohustus.“

Muudatus soovitakse jõustada juba märtsis ning kehtiks ka enne märtsi sõlmitud kollektiivlepingutele. ■

Eelnõu ja seletuskirja leiab Koja kodulehelt aadressil www.koda.ee ning eelnõu osas on oodatud kõik ettepanekud ja kommentaarid e-posti aadressile koidu@koda.ee.

Rannapromenaad on toonud Pärnusse rohkem külastajaid ning parandanud linna turvalisust

„Pärnu rannapromenaadi valmimisega paranes Pärnu ranna välisilme, heakord, suurenes atraktiivsus,“ selgitas Mirje Auksmann, Pärnu Linnavalitsuse planeerimisosakonna välisprojektide koordinaator. „Traditsioonilise rannapromenaadi pikendamise ning uue loomisega laienes populaarne rannaala, loodi juurde aktiivse puhkuse võimalusi (jalgrattatee, rulluisurajad, jms) ning vähenes rannaala koormus. Intensiivses kasutuses olev rannaala laienes ca 500 m võrra, millega paranes puhkamise kvaliteet. Paranesid liikumisvõimalused, rannale juurdepääsetavus, loodi juurde infrastruktuuri (vee- ja kanalisatsioonitrassid, elekter). Valgustuse paigaldamine kogu promenaadi ulatuses parandas turvalisust aastaringselt,“ annab Auksmann projektist täpsema ülevaate. „Kasvas rannas pakutavate teenuste hulk ja paranes teenuste kättesaadavus.“

Rannapromenaad on avaldanud positiivset mõju Pärnu kui kuuortlinna arengule. Mitmed linna külastajate seas läbiviidud küsitlusele vastajad on positiivsena tõstnud esile rannaala arendamist ning kinnitanud, et see on üks põhjuseid, miks ka tulevikus taas Pärnus puhata plaanitakse. Turismivaldkonna areng mõjutab aga omakorda kohalikku elukvaliteeti.

Keskväljak pani linna südame taas tuksuma

„Rakvere linna keskväljaku rajamine aastatel 2003-2004 läks maksma umbes 4 miljonit krooni. Peale keskväljaku valmimist tuli väljaku ümbrusesse hulgaliselt

investeeringuid. Aastatel 2005-2010 kaasnenud ja realiseerunud erainvesteeringute maht võiks hinnanguliselt olla ca 70 milj krooni ümber,“ selgitas Rakvere linnapea Andres Jaadla. Ta jätkas: „Uuenenud keskväljak koos väljaku ümbrusse ehitatud hoone- tega ilmestavad linnapilti nii turistidele kui ka kohalikele elanikele. Keskväljaku ääres avasid oma kontorid mitmed pangad, lisandus Krooni Selveri ostukeskus, mis mõne aasta pärast avas juurdeehituse, kohvikuid, büroohooneid ja kortereid.“ Selgub, et investeerimine keskväljaku äärde jätkub ka edaspidi. 2011. aastal taotles SA Virumaa Kompetentsikeskus EASilt raha Targa Maja Kompetentsikeskuse väljaarendamiseks keskväljaku ääres asuva Rakvere linnale kuuluva pangamaja baasil. Möödunud aasta lõpus saadi positiivne otsus 3,2 miljoni euro eraldamise kohta. Targa Maja valmimine on kavandatud 2014. aastasse.

Rakvere linna külastajate arv on kasvanud kümneid kordi. 2002. aastal oli linna külastajaid umbes 5000. Koos keskväljaku uueningimisega avati Rakveres mõned aastad hiljem, aastal 2008, Aqva vee- ja spaakeskus. 2010. aastal tehti ainuüksi Aqvas umbes 80 000 ööbimist. Hoogsalt on arenenud ka SAle Virumaa Muuseumid kuuluv Rakvere ordulinnus ja Rakvere näitustemaja. Rakvere linnust külastas 2010. aastal umbes 70 000 külastajat. Tegemist on olulise muutusega turistide ja külastajate arvu kasvus Rakvere linnas.

Linnapea tões lõpetuseks: „Keskväljak on saanud inimestele armastatud kogunemiskohaks. Kohvikuid on juurde lisandunud, neil on suviti avatud ka väliterassid. Pärast keskväljaku tulemist algas väljakul elu – kui ilm

EDUKAD AVALIKU RUUMI PROJEKTID TOOVAD KASU

NII OMAVALITSUSTELE KUI ERASEKTORILE

Sulev Nurme, pikaajalise kogemusega õppejõud ja praktiseeriv maastikuarhitekt tõdes eelmise aasta novembris Tallinnas toimunud rahvusvahelise maastikuarhitektuuri kongressil, et taasiseseisvumise järel on Eestis kipunud tegema sageli lääne vaimus sisutihhasid asju, mille ainsaks eesmärgiks näib olevat sarnanemine Lääne-Euroopale. Ta ütleb, et on loodud kohti, mis ei haaku meie aegruumiga ning selle asemel, et kasu tuua, on need pigem kahju tekitanud. Siinkohal toome lugejateni kaks näidet, kuidas edukatest avaliku ruumi projektidest, millesse on kaasatud kõik osapooled – linnakujundajad, maastikuarhitektid, omavalitsuste ja erasektori esindajad – on kõik võitnud.

vähegi lubab väljas olla, leiab kesk- väljaku pinkidel alati inimesi.”

Avalik ruum seob erinevad osad tervikuks

Rakveres on üks tegu järgnenud teisele – Tarva kuju püstitamine Vallimäele 2001. aastal, uus bussijaam, promenaad, keskväljak, Rakvere spordihall, Aqva spaa- ja veekeskus, Aqva hotelli juurdeehitus, Targa Maja ehitus. Linnapea Andres Jaadla ütles, et Rakvere keskväljak on olnud neis oluline lüli ja ühendaja, uute võimaluste teki-

taja. „Elu pole kesklinnast linnaser- vades asuvasse ostukeskustesse ära voolanud. Kogu kesklinna kompleksne korda- ja kauniks- tegemine on olnud seda vaeva väärt,” nentis ta rõõmsalt.

Rahvusvahelisel maastikuarhitek- tuuri kongressil said osalejad üle- vaate mitmetest edukatest avaliku ruumi projektidest üle maailma. Kohalikud näited aga kinnitavad, et see, mis toimib mujal Euroopas, Aasias või Ameerikas, töötab ka Eestis. Arhitektide ja maastiku- arhitektide kaasamine Pärnu ran-

napromenaadi valmimisse on aval- danud positiivset mõju ettevõtluse arengule, linna arengule ja mainele ning tugevdanud linna ja seda ümbritseva piirkonna konkurentsivõimet. Sama võib kindlalt väita ka Rakvere keskväljaku kohta. Need on vaid kaks näidet, mis peaksid julgustama kohalikul tasandil avalikule ruumile rohkem tähelepanu pöörama ning julgemalt maastikuarhitektide poole pöörduma. Olgem ausad – meeldiv avalik ruum toob tulu nii kohalikele elanikele kui külastajatele, avalikule sektori- le kui kohalikele ettevõtjatele. ■

PIRET POTISEPP
Innovatsioonikeskus
InnoEurope

Novembris toimus Tallinnas rahvusvaheline maastikuarhitektuuri kongress „Mind the Gap. Landscapes for a New Era”, kus maastikuarhitektuuri tähtsusest ning kasust erinevatele sektoritele arutlesid maailma- kuulsad oma ala tipppegijad Euroopast ja kaugemalt. Kongressi korraldas Eesti Maastikuarhitektide Liit ning rahastasid Eesti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Kultuurkapital, Kultuuriministeerium ning mitmed mainekad sponsorid.

Rakvere linna keskväljak on nii linlaste kui turistide meelispaik.

EUROOPA UUDISED

AVATUD ON MOSKVA IMPORDI- EKSPORDI INFOPORTAAL

Moskva väikese ja keskmise suurusega ettevõtete toetusprogrammi raames on avatud impordi-eksporti infoportaal, kust on võimalik leida nii informatsiooni äritegevuse ja sellega seonduva kohta Moskvas kui ka erinevaid rahvusvahelisest koostööst huvitatud Moskva ettevõtteid.

Andmebaas on aadressil:
<http://moscow-export.com/en>

Lisainfo:
Kaubanduskoja kodulehel
rubriigist „Euroopa Uudised“

EUROOPA RISKIKAPITALI-FOND VÕIMALDAB VKEdeL KAASATA KAPITALI KOGU EUROOPA LIIDUS

Euroopa Komisjon esitas ELi tegevuskava raames strateegia väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) rahastamisvõimaluste parandamiseks.

Strateegia hõlmab ELi eelarvest ette nähtud ja Euroopa Investeerimispanga antava finantsabi suuren-damist ning ettepanekut, millega soovitakse luua riskikapitalifondide turustamise ühtsed eeskirjad.

Määrusega muudetakse riskikapi-taliinvestoritele vahendite kaasa-

mine ja idufirmade rahastamine lihtsamaks kogu Euroopas. Nõuetele vastavad fondivalitsejad võivad nimetuse „Euroopa riskikapi-talifond“ all kaasata kapitali kogu ELis. Tänu ühtsete eeskirjade keh-testamisele suudaksid riskikapi-talifondid kaasata rohkem kapitali ja seega suurendada oma mahtu.

Lisaks eelmisel nädalal teatavaks tehtud meetmetele, mis muu hul-gas hõlmavad 1,4 miljardi euro väärtuses finantstagatise ettevõ-tete ja VKEde konkurentsivõime programmi (2014-2020) raames, jätkab Euroopa Investeerimispank VKEdele laenu andmist püsivas mahus, st ligikaudu 2011. aasta tasemel (10 miljardit eurot).

Lisateave:
ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/index_en.htm
http://ec.europa.eu/internal_market/investment/venture_capital_en.htm

EUROOPA KOMISJON ASUS RIIGIHANKE-DIREKTIIVE AJAKOHASTAMA

Euroopa Komisjon kuulutas välja riigihankedirektiivide läbivaata-mise, mis on osa kavast ajakohas-tada Euroopa Liidu avaliku sektori pakkumismenetlust.

Väljapakutud reformi peaesmärk on lihtsustada eeskirju ja menet-lusi ning muuta need paindliku-maks. Sellega seoses pakub komis-jon välja, et senisest enam tuleks

kasutada läbirääkimisi, et hankija ostetavad kaubad ja teenused vas-taksid täpsemalt ja parima hinna-ga tema vajadustele. Samuti soo- vitatakse keskpikas perspektiivis kasutada riigihangete korralda-misel senisest enam elektroonilisi sidevahendeid, tänu millele on või-malik riigihankemenetlust oluliselt lihtsustada. Märkimisväärselt plaanitakse vähendada halduskoor-must, sh ettevõtjalt nõutavate dokumentide hulka, et ettevõtjatel oleks lihtsam hankes osaleda.

Komisjoni ettepaneku kohaselt tuleb soodustada VKEde juurde-pääsu riigihangetele. Selleks liht-sustatakse ja tõhustatakse meet-meid, millega vähendatakse hal-duskoormust, ning julgustatakse lepinguid osadeks jagama ja liht-sustatakse nõudeid, mis käsitlevad pakkumise esitamiseks vajalikku rahastamisvõimet.

Lisateavet EU riigihanke-poliitika kohta leiab aadressilt:
ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/index_fr.htm

ERIALASE TÖÖ LEIDMINE EUROOPAS MUUTUB LIHTSAMAKS

Euroopa Komisjon võttis vastu et-tepaneku kutsevalifikatsioonide direktiivi ajakohastamise kohta. Di- rektiivi eesmärk on lihtsustada eeskirju, milles käsitletakse spet-sialistide liikuvust ELi riikide vahel ning pakkuda kvalifikatsioonide lihtsamaks tunnustamiseks Eu-roopa kutsekaarti.

Tänu kutsevalifikatsioonide di- rektiivile on spetsialistidel võima-lik teises liikmesriigis luua uus ettevõtte või leida uus töökoht kut-sealal, kus on nõutav vastav kva- lifikatsioon. Lisaks käsitletakse ettepanekus üldsuse muret seoses keeleoskusega ja töhusa hoia-tussüsteemi puudumisega kut-sealaste rikkumiste korral, eelkõige tervishoiusektoris. Ettepanekus soovitatakse kasutusele võtta ühine koolitusraamistik ja eksa-minõuded ning kehtestatakse uus kord, millega reguleeritaks kutse-alade vastastikust hindamist.

Lisateave:
ec.europa.eu/internal_market/qualifications/policy_developments/index_en.htm

ELI FINANTS-HUVIDE KAITSMISEKS VÕETAKSE VASTU UUED PETTUSEVASTASE VÕITLUSE KAVAD

Euroopa Liidu pettusevastase võitluse jätkamiseks võttis Eu-roopa Komisjon vastu kaks ette-panekut, mis käsitlevad program-me Herakles III ja Perikles 2020. Kummagi programmi eelarve on vastavalt 110 miljonit eurot ja 7,7 miljonit eurot ning need käivi-tatakse alates 2014. aasta jaanua-rist ja kestavad seitse aastat.

Programm Herakles III on kavan-datud võitluseks pettuste, kor-ruptsiooni ja muu tegevuse vastu, mis kahjustab ELi finantshuve.

Eelkõige keskendutakse Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kui komisjoni esindaja, liikmesriikide pädevate asutuste ning muude Euroopa institutsioonide ja asutuste vahelisele koostööle.

Programmi Perikles 2020 näol on tegemist vahetus-, abi- ja koolitusprogrammiga, mille eesmärk on paremini kaitsta euro pangatähti ja münte Euroopas ja mujal maailmas.

Lisateavet programmide Herakles III ja Perikles 2014–2020 kohta saab dokumendist: ec.europa.eu/anti_fraud/programmes

Õigusaktide tekstid on leitavad aadressilt: ec.europa.eu/anti_fraud/programmes/

EUROOPA KOMISJON PARANDAB RIIGIASUTUSTE ANDMETE KÄTTESAADAVUST

Euroopa Komisjon on algatanud Euroopa avatud andmete strateegia, millega loodetakse turgutada ELi majandust igal aastal 40 miljardi euroga.

Euroopa haldusasutuste käsutuses on arvukate ametiasutuste ja teenistuste poolt kogutud tohutud andmehulgad, mis plaanitakse teha uue portaali kaudu avalikkusele tasuta kättesaadavaks. Portaal peaks lõplikult valmima 2012. aasta kevadel. Aja jooksul

saab sellest ühtne juurdepääsupunkt kõigi ELi institutsioonide, asutuste ja agentuuride ning riikide ametiasutuste vabalt kasutatavatele andmetele.

Strateegias ette nähtud meetmed hoogustavad jõudsalt arenevat majandusharu, kus algandmed muudetakse materjaliks, millest sõltuvad sajad miljonid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutajad: näiteks nutitelefooni rakendusteks, kaartideks, reaalajas liiklus- ja ilmateabeks, hinnavõrdlusvahenditeks ja paljuks muuks. Suurt kasu saavad nendest ka ajakirjanikud ja teadlased.

Lisainfo: ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm

Digitaalarengu tegevuskava veebileht: ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm

EUROOPA LIIDU HALDUSKULUSID OOTAVAD KÄRPE

Euroopa Komisjon võttis ametlikult vastu ettepaneku kavandatava personalireformi kohta, mis võimaldab 2020. aastaks kokku hoida 1 miljard eurot ja pikaajalises perspektiivis isegi rohkem kui 1 miljard eurot aastas.

ELi haldusteenistuse tegevuskulud külmutatakse kuni 2020. aastani. Ettepanekuga tõstetakse pensioniiga 63 aastalt 65-le, vähendatakse personali kõikides institutsioonides 5% võrra ning

pikendatakse nädalast tööaega 37,5 tunnilt 40-le, alandatakse teatavates kategooriates palku, tõstetakse solidaarsusmaksu ning lihtsustatakse palkade ja pensionide iga-aastase kohandamise eeskirju. Rangemaks muudetakse ennetähtaegselt pensionile minemise eeskirju – miinimumvanust tõstetakse 55-lt eluaastalt 58-le. Uute sekretäreide ja büroootõtjate palku vähendatakse ligi 18%.

KURITEOS KAHTLUSTATAVAID ISIKUID HAKTAKSE KIRJALIKULT NENDE ÕIGUSTEST TEAVITAMA

Euroopa Parlament võttis vastu eelnõu, mille kohaselt peavad kuriteos kahtlustatavad isikud saama kirjalikus vormis nn õiguste deklaratsiooni, milles selgitatakse nende õigusi kriminaalmenetluse toimumise ajal.

Kuriteos kahtlustatavatel isikutel on õigus kasutada kaitsja abi, saada teavet süüdistuse kohta, kasutada vajaduse korral kirjalikku ja suulist tõlget, vaikida ja vahistamise korral nõuda enda viivitamatut toimetamist kohtuniku juurde.

Uues seaduses on ka olulisi uuendusi, mille eesmärk on parandada Euroopa vahistamismääruse rakendamist. Eeskätt soovitakse tagada, et kõik vahistatud isikud, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa vahistamismäärust, saaksid kohe asjakohase õiguste deklaratsiooni.

Õigusküsimuste peadirektoraadi uudisnurk: ec.europa.eu/justice/newsroom/index_en.htm

Euroopa Komisjon – kahtlustatavate ja süüdistatavate õigused: ec.europa.eu/justice/criminal/criminal-rights/index_en.htm

TAKISTUSTETA EUROOPA PUEETEGA INIMESTELE

Euroopa Komisjon algatas avaliku arutelu seoses oma plaaniga luua takistusteta Euroopa puuetega inimestele. Arutelu ülesanne on aidata komisjonil 2012. aasta sügiseks koostada „Euroopa juurdepääsetavuse akti“ ettepanekut. Akti eesmärk on tagada, et puuetega inimestel oleks võimalik teistega võrdsetel alustel liikuda füüsilises keskkonnas ning kasutada transporti ja info- ja side-teenuseid. Ettepanekuga peaks aga paranema ka teiste piiratud liikumisvõimalustega inimeste, näiteks vanemaealiste olukord. Arutelus osalejatele on loodud kõik võimalikud juurdepääsuvõimalused. Arutelu käigus oodatakse ettevõtjate, puuetega inimeste ja avalikkuse arvamusi ning see kestab kuni 29. veebruarini 2012.

SÜSINIKDIOKSIIDI- LEKKE OHUD

Kõigepealt – millest jutt ja miks see ohtlik peaks olema? Süsinikdioksiidileke ei tähenda siin mitte gaasi immitsemist vaid energiamahuka tööstuse lahkumist Euroopast. See on toimunud juba viimased 10 aastat ning viimasel ajal järjest rohkem ajendatuna suuresti Euroopa poliitikast – eriti energia- ja kliimapolitiikast.

Praegu oleme olukorras, kus Euroopa konkurentsivõime järjest väheneb. Selle üheks väljundiks on ka nn võlakriis. Võlakriisist haaratud riigid on elanud üle oma jõu. Tegelikult lahenduseks oleks tugev majandus ja majanduskasv. Samas on Euroopa seadnud endale kõrged keskkonnanakaitselised eesmärgid, nende elluviimine eeldab paljudele tööstusharudele suurte koormiste panemist, aga ka uusi piiranguid ja normatiivseid kitsendusi.

Võtmeküsimus on – kas Euroopa tööstus suudab neid koormatise kanda? Euroopa SKPst tagab 17,6% tööstusliku tootmise sektor. Neil tööstusharudel on põhiroll vähese CO₂ heitega majanduse arendamisel. Ühtlasi võtab see sektor 27% ELi energia lõppnõudlustest.

Toorainet tootvad suurtööstused, nt need, kes toodavad kemikaale ja naftakeemiasaaduseid (18%), raua ja terast (26%), tsementi (25%), on energiamahukad ja moodustavad tööstuslikust energiatarbimisest 70%.

Järgnevalt vaatame, kui palju on neis harudes töötajaid ja milline on nende osakaal Euroopa SKPst. Keemiatööstuses töötab 29 000 ettevõtte kohta 1 205 000 töötajat, tööstuse toodangu väärtus on 449 miljardit eurot (2009, Eurostat) ning käive on peaaegu kaks korda suurem, moodustades 1,15% ELi SKPst.

Värviliste metallide tööstus on väga laiahaardeline ning hõlmab mitmesuguste materjalide, nagu alumiiniumi, plii, tsingi, vase,

magneesiumi, nikli, räni ja paljude teiste materjalide tootmist. Kokku annab sektor otseselt tööd umbes 400 000 inimesele (Eurometaux, juuli 2011). Selle suurim ja kõige tähtsam allharu on alumiiniumitööstus. 2010. aastal oli seal töötajaid 240 000 ja selle käive oli 25 miljardit eurot. Euroopa raua- ja terasetööstuses töötab 360 000 inimest ja selle käive oli 2010. aastal 190 miljardit eurot.

Keraamatööstus annab otseselt tööd 300 000 inimesele ning hõlmab väga erinevaid tooteid, näiteks tellised ja katusekivid, keraamilised torud, sein- ja põrandaplaadid, sanitaartechnikatooteid, laua- ja dekoratiivnõud, abrasiivid, tulekindlad tooted ja tehnilised keraamatooted. Need sektorid hõlmavad ehitusrakendusi, kõrge temperatuuriga protsesse, autotööstust, energeetikat, keskkonda, tarbijakaupu, kaevandamist, laevahitust, kaitsevaldkonda, lennundust, meditsiiniseadmeid ja palju muud. See sektor koosneb suurel määral VKEdest.

Euroopa tsemenditööstus andis 2010. aastal otseselt tööd 48 000 töötajale, toodang oli 250 miljonit tonni, käive 95 miljardit eurot.

Klaasitööstus annab otseselt tööd 200 000 inimesele; 1 300 tootja ja töötaja toodang oli 2010. aastal 34 miljonit tonni.

REET TEDER

Kaubanduskoja esindaja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees

Energiamahukate tööstusharude tooted moodustavad väärtusahela aluse kõigis tootmisektorites, mis tagavad suure osa ELi töökohtadest. Majanduse juhtimist senisel viisil – põhiliselt piirangutega ja üha rangemate normide kehtestamisega – jätkates nõrgeneb pidevalt Euroopa konkurentsivõime ja kaovad tööstused ja töökohad. Ilma tugeva, innovaatilise ja konkurentsivõimelise tööstuseta ei suuda Euroopa täita ühtegi eesmärki. Oma arvamuses (CCMI/090), millele tugineb ka käesolev artikkel, juhtis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) sellele Euroopa Komisjoni tähelepanu ja taotles tööstuse huve arvestavat, tasakaalustatumat lähenemist. EMSK soovitas investeerida veel rohkem nii teadus- ja arendustegevusse, tehnoloogia kasutuselevõttu ja haridusse kui ka tööstusliku rakendusega teadusuuringutesse. Nendeks investeeringuteks tuleks järgmises raamprogrammis leida piisav kate. ■

MÕISTE: SÜSINIKULEKE

- Süsinikdioksiidileke (mõnikord nimetatud ka süsinikuleke) tähendab energiamahuka tööstuse lahkumist Euroopast.

SEMINARIL „SUUNANÄITAJA 2011”

KÄSITLETI JAEKAUBANDUS- ETTEVÕTJATELE OLULISI TEEMASID

MART KÄGU
Politikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

2011. a novembrikuus toimus juba teist aastat Tarbijakaitseameti infopäev „Suunanäitaja”. Seekord korraldati seda koostöös Kaubanduskojaga.

Ürituse eesmärgiks oli käsitleda ettevõtjatele olulisi küsimusi ja anda aktuaalset teavet. Seekordne „Suunanäitaja” keskendus jaeaubandusettevõtjate jaoks olulistele tarbijateemadele.

Möödunud, 2011. aasta „Suunanäitaja” peamine eesmärk oli suurendada ettevõtjate teadlikkust jaeaubanduses kehtivate nõuete osas (kauba märgistamine, hinna esitamine, reklaam, pretensioonide ja garantiiga seonduv jms). Selline rõhuasetus tulenes eelkõige asjaolust, et Tarbijakaitseameti praktika kohaselt on üle poole jaeaubanduses avastatud rikkumistest tingitud teadmatusest. Samas tuleb rõhutada, et teadmatust on tihtilugu tingitud ka tõsiasjast, et ettevõtjatel lihtsalt pole mahti oma põhitegevuse kõrvalt kõige viimaste seadusemuudatuste ja nõuetega ennast kurssi viia. Seetõttu on loogiline, et olukorda saab parandada selliselt, et kõigist asjakohastest nõuetest räägivad oma ala spetsialistid ja praktikud vahetult.

Infopäeval käsitletud teemad

Mõistmaks paremini infopäeval käsitletud, on mõistlik tuua siinkohal konkreetsemalt välja käsitletud teemad. Infopäeval tutvustati kauba märgistusele (nii toidu- kui

ka tööstuskaupade osas) ja hinnateabe esitamisele kohalduvaid uusimaid reegleid ja nõudeid (sh ELi õigusest tulenevat). Ühtlasi selgitati müüja vastutusega seonduvat vastavate nõuete rikkumise korral. MTÜ GS1 Estonia esindaja selgitas EAN koodi tähendust, selle kasutamise seotud võimalusi ja arenguid. Oluline oli kindlasti ka ekaubandusega seonduv (kaupade müük interneti vahendusel, kauba puudused, kauba tagastamine jne) – praktika on näidanud, et ettevõtjatele on peavalu valmistanud garantii ja pretensiooni eristamine. Seetõttu selgitati täpselt ka vastavaid küsimusi. Lisaks eeltoodule selgitati reklaamile esitatavaid nõudeid ja seda, missugune teave on reklaamina üldse käsitletav. Viimast just seetõttu, et teatud tegevuste (nt alkoholi pudelite poeaknale asetamine jne) osas on levinud väärarusaam, et see pole käsitletava reklaamina.

Ühtlasi räägiti tegevustest, mis liigituvad ebaausate kauplemisvõtete alla. Lõpetuseks käsitleti ka tarbijakrediidi direktiivi ja sellest

tulenevaid kaupleja kohustusi. Viimatimainitu puhul on kõige olulisem see, et alates 1. juulist 2011 peab tarbija enne laenulepingu sõlmimist saama laenuandjalt detailse teabelehe. Tuleb rõhutada, et eelmainitud teabeleht ei kaasne mitte ainult pangaga ega kiiralaendega, vaid ka erinevate järelemaksete, krediitkaartide, koduuksemüügilepingute jms. Tarbijakrediidi direktiivist tulenevate muudatuste kohta on Tarbijakaitseameti kodulehel ka täiendavaid juhiseid ja selgitusi.

Tarbijakaitseameti kodulehel on kättesaadavad infopäeva materjalid

Seminaril osalenuna saan tõdeda, et huvi antud seminari vastu oli suur, kuivõrd käsitletud teemade valik tulenes praktilisest elust ja ühtlasi oli see hea võimalus ettevõtjatele oma personali koolitamiseks nõuete osas, mida on vaja tegelikult teada igapäevases kaubandustegevuses. Seminari aktuaalsust näitas muuhulgas ka paljude küsimuste esitamine osa-

lejate poolt. Siinkohal on hea meel märkida, et esitatud küsimustest on Tarbijakaitseamet koostanud kokkuvõtte koos vastustega ja avaldanud selle oma kodulehel (www.tarbijakaitseamet.ee). Täiendavalt peab küll ütleva, et küsimustele antud vastused on mõnel juhul pigem üldist laadi ja ei kätke endas ammendavalt kõiki asjaolusid ning seetõttu oleks soovitatav probleemide korral alati spetsialistidega nõu pidada. Kaubanduskoja liikmed saavad igal ajal nende küsimustega pöörduda Kaubanduskoja poole, sest puutume nende teemadega igapäevaselt kokku. Lisaks eeltoodule on Tarbijakaitseameti kodulehelt leitavad seminaril ülesastunute ettekannete slaidid. Seega on seminaril räägitud ja arutatud isenesest kättesaadav ka neile, kes ei saanud seekordsel „Suunanäitaja” seminaril mingil põhjusel osaleda.

Praeguste plaanide kohaselt korraldatakse „Suunanäitaja” tõe- näoliselt ka käesoleval aastal, kuid täpsem info teemade ja toimumisaja kohta on veel selgitamisel. ■

MIKS MÕNED UUSAASTALUBADUSED IKKAGI TÄIDE LÄHEVAD

TAIVO PAJU
Director Media

Kes meist ei tahaks olla uuel aastal tublim, ilusam ja parem. Võiksime olla ju paremad tööl, olla paremad lapsevanemad, abikaasad... Ometi saab sellest kõigest üsna vähe teoks. Miks?

Täpselt neli aastat tagasi andis koolitaja Peep Vain sellele Directoris vastuse. Tegemist on immuunsusega muutuste suhtes. Me tahame küll muutusi, kuid ei anna endale aru konkureerivatest soovidest. Näiteks tahame kaalus alla võtta, aga samas tahame tunda end hästi – veresuhkru tõstmine toidu abil on kiireim viis mõnutunde saavutamiseks. Nii et seni, kuni sa konkureerivaid plaane ei teadvusta ja nendega ei võitle, ei saagi sa oma eesmärged täidetud.

Mõnel eesmärgil aga polegi ette nähtud täituda, sest... see pole sinu oma. Selle on sulle püstitanud töökoht, suguvõsa, elukoht, ühiskond. Neid eesmärged ei saa väga lihtsalt ignoreerida, kuigi tihti pole see see, mida sa sisimas tahad.

Mõnel eesmärgil aga polegi ette nähtud täituda, sest... see pole sinu oma. Selle on sulle püstitanud töökoht, suguvõsa, elukoht, ühiskond.

Aga on olemas üks sort eesmärged, millel on määratud täide minna. Need on sinu sügavad unistused. Need, mis aitavad jõuda sellise eluni, mida tegelikult ootad. Ent kuigi paljud inimesed, kes on end ajalukku kirjutanud, on tulnud eikusagilt ja teinud oma unistused teoks, ei ole see paraku nii lihtne,

kui tundub. Sa ei märkagi ise, kui kerge on loobuda unistuse nimel tegutsemast. Märkidest, mis näitavad, et oled oma unistustele käega löönud, kirjutab kirjamees ja koolitaja Henry Junntila blogis Dumbblittleman. Toon siin neist välja neli, mis tunduvad kõige ohtlikumad.

Hirm

Hirm halvab tegutsemise. Hirm muuta oma elu, läbi kukkuda, olla häbistatud ja karistatud. Olgu siin abiks kahe mehe mõtted, kes läbikukkumist ei kartnud. Winston Churchill: „Edu on liikumine ühe ebaõnnestumise juurest teise juurde, lootust kaotamata!” ja Thomas Alva Edison: „Ma ei ole läbi kukkunud. Ma lihtsalt leidsin 10 000 viisi, kuidas see ei tööta!”

Ühel heal päeval...

Ühel heal päeval sa võtad kätte, teed oma unistused teoks ja saad õnnelikuks... Aga kahjuks ei ole kalendris „ühte head päeva”. Seda ei juhtu kunagi, et „ühel päeval” saad sa rikkaks ja teed ainult neid asju, mis sulle meeldivad. Seda päeva lihtsalt ei tule, kui sa selle nimel ei tegutse.

Oleks...

Oleks mul ainult rohkem raha, aega, võimalusi, küll siis... Loterii võit on liiga haruldane, et sellesse uskuda. Nagu ütleb ettevõtja Urmas Sõõrumaa Arteris, teeb ta taas 15tunniseid tööpäevi, sest mitte keegi teine ei too kandikul võimalusi kätte, nendeni tuleb jõuda oma töö kaudu.

Analüüsimine

Plaanid ei tee paha, aga analüüs siin vastust ei anna. Ainus võimalus on proovida päris elus, mis töötab ja mis mitte.

Seega, kui sul õnnestub nelja suuremat takistust unistuste täitumise teel vältida, siis on oht, et need lähevadki täida. Ilusat unistuste täitumise aastat! ■

ÄRISUHTED ITAALIA JA PRANTSUSMAAGA

ELISE CHANEL
Teenuste osakonna
projektijuht

Itaalia ja Prantsusmaa – riigid, mis mõlemad võivad kiidelda enam kui 60 miljoni tarbijaga turgudega pakuvad Eesti ettevõtjale suurepäraseid ärivõimalusi. Eesti kuulumine Euroopa Liitu ja euro kasutuselevõtmine avavad Eesti ettevõtetele mitmeid uksi ka sellistes riikides nagu Itaalia ja Prantsusmaa.

Suurepärase võimaluste ära kasutamiseks tuleb teha jõupingutusi: tegevuste alustamine ühes neist kahest G8 riigist nõuab ettevõtjalt kohanemist paljude erinevate faktoritega (geograafiline sihtkoht, sobivad kontaktid, ärikultuur, keel, seadusandlus ja maksud, tööstuse struktuur ja palju muud).

Sihtriigi valimine

Itaalia ja Prantsusmaa on suured riigid, kus tuleb pöörata tähelepanu ainult antud riigile omastele tegevustele ja tarbimisharjumustele. Itaalias on Põhja-Itaalia keskendunud tööstusele, logistikale ja kaubandusele, Kesk-Itaalia peamiselt tegevusaladeks on poliitika, turism, farmaatsiatööstus ja avalik haldus. Majanduslikus mõttes vähemarenenud Lõuna-Itaalias tegeldakse peamiselt turismi ja toidutööstusega. Kuna Itaalias on sarnaselt Eestiga enamik firmasid väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, on Itaalia ja Eesti tööstusstruktuuril sarnaseid jooni.

Prantsusmaa majanduslik areng on üsna ühtlane, kuid mõned tegevusalad on teatud piirkondades

tugevamal positsioonil: turism Rivas, farmaatsia- ja plastitööstused Rhône-Alpes'is, õlle- ja juustutootmine Kirde-Prantsusmaal, veini- ja veinitoodete tööstus Bordeaux' piirkonnas jne. Samas elavad paljud konkureerivad rahvusvahelised kontsernid erinevaid tööstusharusid, muuhulgas ka energia-, keskkonna-, farmaatsia-, luksuskaupade, toidutööstust ja turustust.

Ärikultuur

Läbirääkimiste protsess võtab Itaalias ja Prantsusmaal vähem aega kui Eestis. Tähelepanu tuleks pöörata sellele, et kontakti hoidmine potentsiaalse partneriga on äärmiselt oluline – kui jätta pikaks ajaks partneritega ühendust võtmata, võidakse seda pidada huvipuuduseks. Prantslased ja itaallased ei tunne Eestit väga hästi, seetõttu on oluline luua alus usaldusväärsetele suhetele (nt näidates toodete tehnilisi omadusi, lasta end esitleda mõnel kohalikul organisatsioonil – seda eriti Itaalias, kus isiklikud suhted on äritegevuse lahutamatu osa, jne).

Kohalikud kontaktid

Kohalikud kontaktid on kasulikud võimalike äripartnerite leidmiseks – selleks võib kasutada nii kaubandusorganisatsioonide võrgustikke kui ka kohalikke kaubanduskodasid ja rahvusvahelist kaubandust toetavaid organisatsioone (Ice Itaalias, InvestinFrance Prantsusmaal). Kohalike nõuannete kasutamine võib osutuda otsustavaks ka vastava riigi õigus- ja rahanduslaste regulatsioonide täitmise tagamisel. ■

Kui otsite neis kahes üldiselt hästituntud, kuid Eesti ettevõtjate jaoks ekspordituruna veel suhteliselt avastamata riigis ärivõimalusi või vajate nende osas abi, võtke ühendust:

ELISE CHANEL
E-post: elise.chanel@koda.ee
Tel: 604 0081

KASULIKUD LINGID

Prantsusmaa

- Agentuur Invest in France
www.invest-infrance.org/us
- Prantsuse kaubanduskodade võrgustik
www.cci.fr
(prantsuse keeles)
- OECD
(majandusalane ja statistiline informatsioon):
www.oecd.org/country/0,3731,en_33873108_33873376_1_1_1_1_1_1_1_00.html
- Prantsusmaa statistikaamet
www.insee.fr/en/default.asp
- Eesti-Prantsuse ärikubi
www.b2b-estonia-france.eu

Itaalia

- Itaalia Väliskaubanduse Instituut
www.ice.it
www.italtrade.com/index.htm
(online ärikataloog)
- Itaalia keskpang
www.bancaditalia.it
- OECD (majandusalane ja statistiline informatsioon)
www.oecd.org/country/0,3731,en_33873108_33873516_1_1_1_1_1_1_1_00.html
- Itaalia statistikaamet
www.istat.it/en

VENEMAA LIITUMINE WTOga

TOOB KASU EESTI ETTEVÕTJALE

KRISTI KARELSOHN
Välisministeeriumi
väliskaubanduse büroo direktor

16. detsembril kirjutasid Venemaa ja WTO esindajad alla Venemaa organisatsiooniga liitumise dokumentidele, lõplikuks ühinemiseks peab Venemaa parlament liitumisleppe ratifitseerima. Ettenähtud ajagraafikut arvestades peaks liitumine toimuma hiljemalt 2012. aasta augustis.

 VÄLISMINISTEERIUM

Euroopa Liit ja Venemaa sõlmisid lisaks neli kahepoolset kokkulepet. Esiteks Venemaa autotööstusesse investeerimise režiimi ühtlustamise kohta WTO reeglitega aastaks 2018. Teiseks Vene puudu eksporditollide ning ekspordikvootide haldamise süsteemi kohta. Kolmandaks selle kohta, et Venemaa säilib ka peale WTOga liitumist ELiga kokku lepitud põhjalikumad kohustused teenuste osas (k.a see, mis puudutab rahvusvahelisi mere- ja maanteed, lennuliiklust ja inimesi, kes liiguvad ajutiselt ärieesmärkidel ELi ja Venemaa vahet). Neljanda protokolliga sõlmimist soovis EL selleks, et vältida uute ekspordimaksude rakendamist toodetele (peamiselt toorainetele), mis ei olnud veel WTO liitumisprotokollis nimekirjas.

ELi ja Venemaa vahel saavutati 2010. aasta detsembris kokkulepe ka kahes Eesti jaoks kõige olulisemas küsimuses – Venemaa laseb ELi importijatele kvoodi piires välja veetavale kuusepuidule ekspordimaksu 13%le ja männipuidule 15%le ning ühtlustab alates 01.07.2013 tariifid raudteevedudele.

Venemaa liitumine mõjub kindlasti positiivselt Eesti ja Venemaa vahelisele kaubandusele, kuna liitumisel võtab Venemaa kohustuse

siduda kaupade imporditariifid kokkulepitud tasemel. Alanevatest tollitariifidest aga veelgi olulisem on, et liitumine peaks tooma ettevõtjatele suurema kindlustunde Vene turul tegutsemisel, sest Venemaa on võtnud kohustuse ühtlustada kaupade ja teenuste liikumist puudutavad nõuded WTO reeglitega. Riigil tuleb eemaldada või leevendada mitmeid impordipiiranguid nagu keelud, load, eelnevad autoriseerimisnõuded, litsentseerimisnõuded, mis ei vasta WTO nõuetele. WTO liikmelisus piirab oluliselt ka Venemaa võimalusi rakendada uusi kaubandust

piiravaid meetmeid. Kaubandussuhteid WTO liikmetega aitavad edendada WTO esmased põhimõtted, mille kohaselt kõiki kaubanduspartnereid tuleb võrdselt kohelda ning partnerriikidest imporditavaile kaupadele ja teenustele ei tohi rakendada rangemaid nõudeid kui kodumaistele kaupadele ja teenustele. Need põhimõtted peaksid nüüd laienema ka Venemaale.

Meil jääb loota, et Venemaa võtab WTO liikmena oma kohustusi tõsiselt ning kõik eelõeldu rakendub tõepoolest ellu. Õnneks pakub

organisatsioon hoobasid ka võimalike kaubandusvaidluste lahendamiseks.

Mis saab edasi? WTOga liitumisega saab täidetud üks olulisi eeltingimusi kaubandussuhete tihendamiseks ELi ja Venemaa vahel. EL loodab nüüd intensiivsemalt jätkata läbirääkimisi uue kahepoolse partnerluslepe üle, mis hõlmab ka üsna mahukat kaubandust ja investeringuid sätestavat peatükki. Pikemas perspektiivis on eesmärgiks aga vabakaubanduslepingu sõlmimine Venemaaga.

Näiteid Venemaa võetud kohustustest

Üldine keskmine tollitariif on Venemaal keskmiselt 10%, kuid peale WTOga liitumist väheneb see 7,6%ni.

- Keskmine tariif põllumajandustoodetele langeb 13,2%lt 11,5%le.
- Tööstustoodete keskmine tariif langeb 9,5%lt 7,9%le.
- Piimatoodete keskmine tariif langeb 14,6%le (19,8%lt)
- Kemikaalide keskmine tariif langeb 5,3%le (6,5%lt)
- Autode keskmine tariif langeb 12%le (15,5%lt)
- Elektrimasinate keskmine tariif langeb 6,5%le (8,4%lt)
- Puidu ja paberi keskmine tariif langeb 8%le (13,4%lt)
- Info- ja telekommunikatsioonitoodete tariif langeb 0%le (praegu 5,4%).

Kolmandikule toodetest rakenduvad lõplikud maksumäärad ühinemise kuupäeval, kolm aastat peale liitumist rakenduvad lõplikud maksumäärad veel veerandile kaupadest. Kõige pikemad ülemineku- perioodid rakenduvad sealihale (8 aastat) ning autodele, helikopteritele ja lennukitele (7 aastat).

Tariifikvoodid (TRQ)

Tariifikvoote rakendatakse looma-, kana-, sealihale ning piimatoodetele impordile ja ümarpuidu ekspordile. Lubatud kvoodi sees imporditud/ eksporditud tooteid maksustatakse väiksema tariifiga kui kvooti ületavaid tooteid. Mõned neist tariifikvootidest jaotatakse liikmete vahel ära.

Teenuste turulepääsul võetud kohustused

Telekommunikatsiooniteenuste väliskapitali (*foreign equity*) piirang (49%) eemaldatakse neli

aastat peale liitumist. Välismaised kindlustusfirmad saavad rajada harukontoreid üheksa aastat peale Venemaa liitumist. Välispangad võivad rajada harukontoreid Venemaale. Väliskapitalile (*foreign equity*) pangandussektoris ei ole ülempiiri, kuid üldiseks väliskapitali osaluse (*foreign capital participation*) määraks pangandussüsteemis on maksimaalselt 50%. Venemaa avab oma turu täielikult arvutiteenustele ning ehitussektorile, millele hakkab rakenduma kohalike ettevõtetega võrdne kohtlemine (*national treatment*). Samuti mõjutab liitumine transporditeenuseid (k.a meretransport), jaekaubandusega tegelejaid ning turismisektorit. Need on vaid mõned näited.

Muud olulised kohustused

Alkoholi, farmaatsiatoodete ning enkrüptilise tehnoloogia toodete importijad ei vaja Venemaa liitumise hetkest enam impordilitsentse. ■

Lisainfot Venemaa liitumisel võetud kohustuste kohta saab kodulehekülgedelt:

- www.wto.org/english/news_e/news11_e/acc_rus_10nov11_e.htm
- www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/acc_e.htm
- ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=et&Dossier=200999#415105

LIDIA FRIEDENTHAL

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Tel: 604 0077
E-post: lidia@koda.ee

KRISTI KARELSOHN

Välisministeeriumi väliskaubanduse büroo
Tel: 637 7211
E-post: kristi.karelsohn@mfa.ee

Infopäev

Venemaa liitumine WTOga

27. jaanuaril Kaubanduskojas

15.-17. detsembrini 2011 toimus Genfis Maailma Kaubandusorganisatsiooni (World Trade Organisation - WTO) 8. Ministrite konverents. Sellel konverentsil allkirjastas Venemaa pärast 18 aastat kestnud läbirääkimisi ühinemisprotokolli Maailma Kaubandusorganisatsiooniga. Täisliikmeks saamiseks peab Venemaa parlament 23. juuliks ratifitseerima dokumentide paketi.

Mõjust, mida Venemaa WTO liikmeks saamine avaldab Euroopa ja Eesti ettevõtlusele kõnelevad 27. jaanuaril Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) lektorid:

- Signe Ratso, Euroopa Komisjoni Kaubanduse peadirektoraadi (DG-Trade) turgude ligipääsu ja tööstuse suuna direktor;
- Tiina Vares, kes töötab kaheksa aastat Eesti Vabariigi alalises esinduses WTO juures;
- Katrin Kanarik, välisministeeriumi Venemaa büroo direktor.

Päevakava:

10.00-11.30	Venemaa liitumine WTOga ja selle mõju Euroopa Liidu ja Eesti ettevõtlusele (Signe Ratso)
11.30-11.45	Kohvipaus
11.45-13.00	Muudatustest põllumajandussaaduste kaubavahetuses Venemaaga (Tiina Vares)
13.00-14.00	Eesti-Vene kahepoolsed suhed (Katrin Kanarik)

Osalemistasu Kaubanduskoja liikmetele 10 eurot, mitteliikmetele 20 eurot (hind sisaldab käibemaksu).

VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerumine:

LIDIA FRIEDENTHAL

Tel: 604 0077 • E-post: trade@koda.ee

Välismessikoolitus

26. jaanuaril

Valga maavalitsuse väikeses saalis

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 26. jaanuaril Valga maavalitsuse väikeses saalis (Kesk 12, Valga) „Eksportivaldkonna koolitused 2011/2012” raames välismessikoolituse.

Koolituse eesmärgiks on luua eeldused ettevõtete ekspordimah-tude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi tead-liku tegevuse messidel. Koolituse sihtgrupiks on väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, kellel on plaanis osaleda välismes-sidel või kes soovivad täiendada oma teadmisi edukaks osalemi-seks tulevastel messidel. Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Päevakava:

8.30-9.00	Kogunemine ja kohvipaus
9.00-11.00	I • Sissejuhatus (messid, konkurentsieelis, sihtturg) II • Messi ettevalmistus (eesmärgid, messiboksi planeerimine, meeskond)
11.00-11.15	Kohvipaus
11.15-12.45	III • Messi ettevalmistus (eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhted, messiturundus)
12.45-13.30	Lõunapaus
13.30-15.00	IV • Messiboksis (messiboksil osalemine, töökorraldus, klientidega suhtlemine, mida teha, mida mitte)
15.00-15.15	Kohvipaus
15.15-15.45	V • Järeltöö peale messi (tulemuste analüüs, edasised sammud)
15.45-16.15	VI • Kokkuvõte

Kokku 8 akadeemilist tundi.

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot (hind sisaldab käibe-maksu, toitlustamist ja seminari materjale).

NB! Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti Arengukassa

EAS
Enterprise Estonia

Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus

24. jaanuaril

Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 24. jaanuaril Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) „Eksportivaldkonna koolitused 2011/2012” raames müügivõrgu loomise ja arendamise koolituse. Koolitajaks on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht Jakob Saks.

Koolituse eesmärk on anda ettevõtjatele praktilisi teadmisi sellest, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihtturgudel, kuidas moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, kas turule sisene-miseks on vaja omada esindusi või kasutada teisi kanaleid – agente, edasimüüjaid? Koolituse käigus antakse praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi müügivõrgu arendamise kohta.

Päevakava:

8.30-9.00	Kogunemine ja kohvipaus
9.00-11.00	Sissejuhatus teemasse. Müügivõrgu eesmärgid ja rollid. Optimaalse kanali struktuuri loomine. Kanali alternatiivid.
11.00-11.15	Kohvipaus
11.15-12.45	Müügivõrgu loomine. Sihtriikide valik. Partnerite otsing. Kontaktide loomine. Läbirääkimised. Partnersuhete ärilised ja juriidilised aspektid.
12.45-13.30	Lõunapaus
13.30-15.00	Müügivõrgu juhtimine. Eesmärgid. Motiveerimine. Koolitamine.
15.00-15.15	Kohvipaus
15.15-15.45	Müügivõrgu juhtimine jätkub. Tugi müügi-võrgule. Teadusjuhtimine müügivõrgus.
15.45-16.15	Kokkuvõte

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot (hind sisaldab käibe-maksu, toitlustamist ja seminari materjale).

NB! Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti Arengukassa

EAS
Enterprise Estonia

Lisainfo ja registreerumine:

LIDIA FRIEDENTHAL

Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Lisainfo ja registreerumine:

HAILI KAPSI

Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Turu-uuringute koostamise koolitus

25. jaanuaril

Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 25. jaanuaril Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) „Eksportivaldkonna koolitused 2011/2012” raames turu-uuringute koostamise koolituse. Koolitajaks on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht Jakob Saks.

Koolituse eesmärgiks on anda ettevõtjale praktilisi teadmisi sellest, kuidas koguda vajalikku infot otsuste tegemiseks ettevõtte juhtimisprotsessides. Peamine lähtekeht on keskmise Eesti eksportööri reaalne vajadus turuinfo järgi. Koolituse käigus antakse lihtsaid, praktilisi ja realses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aitame mõista ettevõtte infovajadusi ning anname teadmisi ja oskusi, kuidas piiratud eelarve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Päevakava:

8.30-9.00	Kogunemine ja kohvipaus
9.00-11.00	Sissejuhatus. Erinevad turu-uuringute tüübid. Esmased turu-uuringud. Teised turu-uuringud. Erinevate uuringute plussid ja miinused.
11.00-11.15	Kohvipaus
11.15-12.45	Turu-uuringute planeerimine. Millist informatsiooni on vaja? Milline on turu-uuringu protsess ja peamised sammud.
12.45-13.30	Lõunapaus
13.30-15.00	Turu-uuringute teostamine. Erinevaid praktilisi näpunäiteid.
15.00-15.15	Kohvipaus
15.15-15.45	Kuidas tõlgendada saadud infot, kuidas seda organisatsioonis presenteerida, kuidas seda praktikas rakendada.
15.45-16.15	Kokkuvõtte

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot (hind sisaldab käibemaksu, toitlustamist ja seminari materjale).

NB! Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

EAS
Enterprise Estonia

Kaubanduskoda korraldab koostöös partneritega Rootsist ja Soomest ühisdelegatsiooni Hiina 18.-24. märtsil

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös partneritega Rootsist ja Soomest ühisdelegatsiooni visiidiks Hiina. Visiit leiab aset 18.-24. märtsini ning selle käigus külastatakse kolme linna: Shanghai, Wuxi ja Nanjing.

Ühisdelegatsioon, mille juht on Östergötlandi (Rootsi) maakonna kuberner ning kuhu kuuluvad lisaks ametlikule delegatsioonile ka ettevõtjad kõigist kolmest riigist (igast riigist 5 ettevõtjat). Igas linnas on nähtud ette kõrgetasemelised kohtumised kõrgete riigiinstitutsioonidega, lisaks toimub igas linnas äriüritus koos *networking*-uga ning toimuvad ka ettevõtete/organisatsioonide külastused (CELAP; Taihu City, *eco-city*, *cleantech*-keskused jt).

Visiidi käigus tutvustatakse ning reklaamitakse ühiselt Läänemere regiooni. Samuti tutvutakse koos Soome ja Rootsi ettevõtetega Hiina võimalustega ning lähenetakse ettevõtlusele ja turule ka kõrgetasemeliste kohtumistega riigitasandil, mis on Hiina ühiskonna ja reeglite mõistmiseks äärmiselt kasulikud.

Lisaväärtusena on ettevõtjatel võimalik luua kontakte ka Soome ning Rootsi delegatsiooniosalevate ettevõtetega. Visiidile eelnevalt tehakse osalejatele väike koolitus Hiina kultuuri, ärikeskkonna ning visiidi teemal. Programmis ja delegatsioonis osalemise ning ettevalmistuse eest tasu ei küsita, ettevõtjal tuleb üksnes tasuda lennupiletid, majutus ning osaliselt kohapealne transport ning toitlustus.

Huvitatutel palume ühendust võtta enne 13. jaanuari.

Lisainfo ja registreerumine:
HAILI KAPSI
Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Lisainfo ja registreerumine:
PRIIT RAAMAT
Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee

Seminar

Tulumaksu- ja käibemaksuseaduse muudatused, aktuaalsed probleemid ja lahendused

17. jaanuaril

Atlantise konverentsikeskuses

Kaubanduskoda korraldab 17. jaanuaril kell 10-16 Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) seminari „Tulumaksu- ja käibemaksuseaduse muudatused, aktuaalsed probleemid ja lahendused”. Seminaril tuuakse näiteid maksuameti ja kohtute praktikast. Lektoriks on Tõnis Jakob, maksukonsultant ja vannutatud audiitor.

Käsitletavad teemad:

- välismaal töötamisega seotud maksuprobleemid (välislahetus, sotsiaalmaks, püsiv tegevuskoht);
- uus seotud isikute määratlus;
- uus käsitlus erisoodustuste maksustamisel ja muudatused kingituste maksustamisel;
- erisoodustustega seotud maksuprobleemid (sõiduauto, töötervishoid, koolitus jne);
- dividendide ja omakapitalist väljamaksete maksustamine;
- kodukontor jm probleemid tehingutes oma töötajate, juhtide ja omanikega (laenud, teenused, juhtimistasud jne);
- kinnisasja ja metallijäätmete käibemaksuga maksustamise uus kord;
- millal tekib pöördkäibemaksu kohustus;
- kauba võõrandamine ja aheltehingud ning oht muutuda välisriigis maksukohustuslaseks;
- maksustatava väärtusega seotud probleemid;
- sisendkäibemaksu mahaarvamine;
- arvele esitatavad nõuded.

Osavõtutasu on Kaubanduskoja liikmetele 40 eurot ja mitteliikmetele 60 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad koolitusmaterjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerumine:
KAUBANDUSKOJA TARTU ESINDUS
Tel: 744 2196 • E-post: tartu@koda.ee

Seminar

Uued Raamatupidamise Toimkonna juhendid

23. jaanuaril Kaubanduskojas

Seoses liikmete suure huviga kordame seminari, kus tutvustatakse Eesti Raamatupidamise Toimkonna poolt väljastatud uusi raamatupidamise juhendeid (RTJ), mille eesmärgiks on Eesti tava vastavusse viimine Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt välja antud standardiga IFRS väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele. Kuigi uute RTJde rakendamine on kohustuslik hiljem algavate aruandeperioodide kohta, võib neid juhendeid kasutada ka juba 2011. aasta aruande koostamisel.

Koolitus toimub 23. jaanuaril kell 10-17 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ning selle viib läbi vandeaudiitor Sven Siling (BDO Eesti AS).

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

- RTJ muudatuste taust ja muudatused üldpõhimõtetes (RTJ 1 ja 2)
 - Muudatused aastaaruande koostamise üldpõhimõtetes ja esitusviisis
 - Mida tähendab n-ö mõistliku pingutuse põhimõtte informatsiooni kogumisel?
 - Üleminek uutele RTJdele – millal tuleb ja millal ei tule korrigeerida raamatupidamises võrreldavaid andmeid?
- Olulisemad uuendused varade ja kohustuste standardites (RTJ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12)
 - Millal võib varusid esitada bilansis õiglaselt väärtuses?
 - Kas arendusväljaminekuid ei tohi enam kajastada varana? Kas kõiki immateriaalseid varasid tuleb hakata amortiseerima?
 - Kuidas kajastada kinnisvarainvesteeringu arvestusmeetodi muutust?
 - Kuidas kajastada laenulepingute tingimuste muutusi?
 - Mis on töösuhte lõpetamiselaldis ja kuidas kajastada töösuhtejärgseid hüvitisi?
 - Kas sihtfinantseerimist ei tohi enam kajastada netomeetodil?
 - Millistest arvestuspõhimõtetest tuleb lähtuda mitterahalise dividendi maksimisel?
- Muudatused äriühenduste ning tütar- ja sidusettevõtete kajastamisel (RTJ 11)
 - Kas firmaväärtust tuleb hakata amortiseerima?
 - Kuidas identifitseerida tütarettevõtte olemasolu?
 - Millised alternatiivsed arvestusmeetodid on lubatud tütar- ja sidusettevõtete kajastamisel?
 - Kuidas kajastada konsolideeritud aruandes vähemuosalusega tehtud tehinguid?
- Info avalikustamine lisades (RTJ 15)
 - Kuivõrd on avalikustamisnõuete koondamine ühte standardisse muutnud lisades esitatava info sisu ja mahtu?
 - Millistel juhtudel ei pea enam lisades esitama andmeid võrdlusperioodi kohta?
 - Missugust infot tuleb avalikustada hindamisaluste muutumise korral?
 - Millise detailsusega tuleb lisades esitada seotud osapooltega tehtud tehinguid?
 - Millised on täiendavad avalikustamisnõuded dividendide ja dividendide tulumaksu kohta?

Osalemistasu on Kaubanduskoja liikmetele 60 eurot ja mitteliikmetele 90 eurot, hinnale lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerumine:
TOOMAS HANSSON
Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee

Eksportööride koolitused 2011–2012

Ärihooajal 2011-2012 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikeste ja keskmise suurusega tegutsevatele eksportööridele. Osalejatele jagab teadmisi suurte kogemustega lektor Jakob Saks. Kaasatud on ka praktikud ettevõtetest.

JAKOB SAKS

on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegelenud ettevõtete konsulteerimise ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi- ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal
Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Haili Kapsi
Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Marju Naar
Tel 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehe
www.koda.ee kaudu.

Osalustasu 19,17 eurot üks päev
(sisaldab käibemaksu). Osalustasu sisaldab
toitlustamist ja seminarimaterjale.

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks

Valga • Valga Maavalitsuse väikeses saalis (Kesk 12) • 26. jaanuar

Haapsalu • Haapsalu Kultuurikeskuses (Posti 3) • 16. veebruar

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17) • 6. märts

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17) • 7. märts (vene keeles)

MÜÜGIVÕRGU LOOMISE JA ARENDAMISE KOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihtturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34) • 24. jaanuar

Kuressaare • Kaubanduskoja Kuressaare esinduses (Tallinn 16) • 14. veebruar

TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eelarve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34) • 25. jaanuar

Kuressaare • Kaubanduskoja Kuressaare esinduses (Tallinn 16) • 15. veebruar

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Seminar

Muudatused äriühingute 2011. majandusaasta koostamisel

26. jaanuaril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab neljapäeval, 26. jaanuaril 2012, kell 10-16 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari „Muudatused äriühingute 2011. majandusaasta aruande koostamisel. Aruande elektrooniline esitamine“. Seminari sihtgrupiks on raamatupidajad ja finantstöötajad ning lektoriks vannutatud audiitor, Finantsinspektsiooni regulatsioonide ja aruandluse divisjoni spetsialist Maire Otsus.

Seminaril antakse ülevaade Eesti raamatupidamise hea tava nõuetele vastava 2011. aasta raamatupidamise aastaaruande sõlmküsimumustest. Tehakse raamatupidamise aastaaruande vigade ja kogemuste analüüs ning antakse nõuandeid, millele tuleb pöörata tähelepanu e-aruande esitamisel.

Käsitletavad teemad:

- Majandusaasta aruanne
 - Majandusaasta aruande üldnõuded
 - Audiitorikontroll ja ülevaatus
 - Kasumi jaotamine ja kahjumi katmine
- Raamatupidamise aastaaruanne Eesti hea raamatupidamistava järgi
 - Vana ja uus RTJ-le
 - Mis ja millal muutub?
 - Milliseid ettevõtteid muudatused kõige enam mõjutavad
 - Kuidas kajastatakse ülemineku uuele RTJ-le raamatupidamise aastaaruandes
 - Varade ja kohustuste hindamine ja kajastamine vana ja uue RTJ järgi
 - Nõuded
 - Varud
 - Materiaalne ja immateriaalne põhivara
 - Kinnisvarainvesteeringud
 - Eraldised
 - Sihtfinantseerimine
- Omakapitali kajastamine aastaaruandes
 - Aktsia või osakapitali konverteerimine eurodesse
 - Sisseakseta osakapital
- Soovitusi omakapitali muutuste aruande ja rahavoogude aruande koostamiseks
- Eurole üleminek 2011. aasta aastaaruandes
- Aruande elektrooniline esitamine

Seminari hind Kaubanduskoja liikmetele 50 eurot, mitteliikmetele 100 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad teabematerjalid, lõuna ja kohvipaus.

Kahepäevane seminar

Äriühendused ja kontserniarvestus

16. ja 21. veebruaril Kaubanduskojas

16. ja 21. veebruaril kell 10-17 toimub Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) kahepäevane seminar „Äriühendused ja kontserniarvestus“. Koolituse viivad läbi Sulev Luiga ja Sven Siling BDO Eesti ASist.

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

1. päev

- Põhimõisted (äriühendus, kontsern, kontroll, oluline mõju jms)
- Äriühenduste kajastamise meetodid
- Ostumeetod (näited)
- Korrigeeritud ostumeetod (näited)
- Konsolideeritud aruannete koostamise kohustus
- Tütar- ja sidusettevõtete kajastamismeetodid konsolideeritud ja mittekonsolideeritud aruannetes
- Soetusmaksumuse, kapitaliosaluse, õiglase väärtuse ja rida-realt meetodi võrdlev analüüs

2. päev

- Rida-realt konsolideerimise ja kapitaliosaluse näited
- Ühinemise ja jagunemise kajastamine
- Välismaised äriüksused
- Konsolideeritud rahavoogude aruande koostamine
- Konsolideeritud aruande esitusviis
- Lõpetatud tegevusvaldkonna kajastamine
- Kasumi jagamine kontsernis

Kahepäevase koolituse maksumus on Kaubanduskoja liikmetele 120 eurot ja mitteliikmetele 180 eurot, lisandub käibemaks. Kui samast kontsernist osaleb koolitusel rohkem kui üks osavõtja, siis rakendatakse hinnasoodustust -10%. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerumine:

KATI KRASS

Tel. 443 0989

E-post: kati@koda.ee

Lisainfo ja registreerumine:

TOOMAS HANSSON

Tel: 744 2196

E-post: toomas@koda.ee

Seminar

Tööõigus 2012 praktikas

31. jaanuaril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 31. jaanuaril kell 10.00-15.30 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari „Tööõigus 2012 praktikas“.

Uus töölepingu seadus jõustus 2009. aastal, kuid ikka jätkub diskussioon selle rakendamise detailide osas. Seminaril tutvustatakse arenguid ja tõlgendusi, mis tulenevad Eesti ja Euroopa kohtupraktikast, samuti Sotsiaalministeeriumi, Tööinspektsiooni ja Andmekaitse Inspektsiooni uutest seisukohtadest. Koolituse viib läbi Heli Raidve.

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

- tööleping kui tarbijaleping
- millised töölepingu tingimused on tüüpitingimused
- konkurentsikeeld kui töölepingu tüüpitingimus
- töölepingu lõppemine koondamise tõttu
- kompromissileping töösuhetes
- töölepingu ülesütlemine tagasiulatuvalt
- ülesütlemisavaldus kui tahteavaldus
- töölepingu ülesütlemine kaudse tahteavalduse, tegevusetuse või vaikimisega
- töölepingu tühise ülesütlemise tagajärjed
- summeeritud tööaja tasustamine
- ületunnitöö hüvitamine
- õppepuhkuse eest keskmise töötasu väljamaksmine
- töölepingu poolte kokkuleppel ja tähtaja möödumise tõttu lõppemise vaidlustamine
- puhkusetasu olemus ja arvestamine, kasutamata puhkuse aegumise
- kas ja kuidas vormistada töötaja nõusolekut isikuandmete töötlemiseks töösuhetes
- lühijätku 01.01.2012 jõustunud uuest keskmise töötasu arvestamise korrast ja probleemidest selle rakendamisel

Osavõtutasu on Kaubanduskoja liikmetele 65 eurot, mitteliikmetele 130 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad koolitusmaterjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerumine:
TOOMAS HANSSON
Tel: 744 2196
E-post: toomas@koda.ee

RIIGIHANKETEATED:**Rõivad ja jalanõud**

- Rootsis hangitakse poolsaapaid. Tähtaeg 08.03.2012. Kood 5000
- Rootsis hangitakse 21 000 naisete särki. Tähtaeg 20.02.2012. Kood 5001

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Soomes hangitakse haiglavooideid. Tähtaeg 03.02.2012. Kood 5002
- Inglismaal hangitakse kooli- ja kontorimööblit. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 16.01.2012, hankel osalemiseks 01.03.2012. Kood 5003

Toiduained

- Inglismaal hangitakse külmutatud köögivilju. Tähtaeg 21.02.2012. Kood 5004
- Inglismaal hangitakse liha ja lihatooteid. Tähtaeg 09.02.2012. Kood 5005
- Rootsis hangitakse piimatooted. Tähtaeg 22.02.2012. Kood 5006

Erinevad tarvikud ja vahendid

- Inglismaal hangitakse kaabli-tarvikuid (i.k C330 275kV & 110kV *overhead line fittings*). Tähtaeg 26.01.2012. Kood 5007
- Inglismaal hangitakse poliüetüleenist jäätme- ja prügikotte. Tähtaeg 31.01.2012. Kood 5008
- Inglismaal hangitakse ühekordseid kummikindaid. Tähtaeg 25.01.2012. Kood 5009

Masinaid ja seadmed

- Soomes hangitakse eripaati (S-RIB paati). Tähtaeg 24.01.2012. Kood 5010
- Soomes hangitakse talihooldesõidukeid. Tähtaeg dokumen-

tidega tutvumiseks 23.01.2012, hankel osalemiseks 27.01.2012. Kood 5011

- Inglismaal hangitakse erioots-tarbelisi teisaldatavaid konteiereid. Tähtaeg 23.01.2012. Kood 5012
- Eelteade: Rootsis hangitakse kraanasid. Avaldatud 22.12.2011. Kood 5013

Puit, paber ja pakend

- Eelteade: Soomes hangitakse tualettpaberit, tasku-, käte- ja salvrätikuid. Avaldatud 29.12.2011. Kood 5014

Ehitus, ehitusmaterjalid

- Eelteade: Soomes hangitakse erinevaid betoontooteid. Avaldatud 29.12.2011. Kood 5015
- Inglismaal hangitakse puidust sise- ja välisuksi. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 10.02.2012, hankel osalemiseks 17.02.2012. Kood 5016

Muu

- Eelteade: Soomes hangitakse puhastusvahendeid, -lappi ja harju. Avaldatud 29.12.2011. Kood 5017
- Soomes hangitakse leht- ja okaspuustikuid ning muid elustaimi. Tähtaeg 23.01.2012. Kood 5018

Lisainfo:
TRIIN UDRIS
Tel: 604 0090
E-post: triin.udris@koda.ee

KOOSTÖÖPAKKUMISED:

- Taani uudsel tehnoloogial põhinevaid (laudadesse ehitata- vaid) kütteseadmeid tootev ettevõtte otsib edasimüüjaid. Kood 2011-12-16-011
- Rootsi innovaatilisi, jalgratastel, lapsevankritel ja -kärudel, kõn- dimisraamid ja keppidel kasu- tatavaid helkureid/märgutule- sid tootev ettevõtte otsib edasi- müüjaid. Kood 2011-12-16-013
- Saksa IT konsultatsiooni, and- mekäsitluse ning andmekvali- teedi ja äriteabega tegelev ettevõtte otsib partnereid, et viia läbi rahvusvahelist projekti andmetöötuse valdkonnas. Kood 2011-12-16-022
- Belgia veekäsitlus, desinfekt- siooni, rekuperatsiooni ja säili- tusaja pikendamise tegelev ettevõtte pakub samas valdkon- nas turule siseneda soovijaile transpordi ja logistikateenu- seid. Kood 2011-12-19-005
- Poola ratsutamisvarustusega tegelev ettevõtte pakub end edasimüüjaks turule siseneda soovijaile ning on huvitatud ka frantsiisist. Kood 2011-10-06-003
- Suurbritannia traditsioonilisi käsitsi valmistatud ehitustelli- seid tootev ettevõtte otsib edasi- müüjaid. Kood 2011-12-09-032
- Poola ettevõtte pakub oma tee- nuseid turule sisenemisel ja kontaktide loomisel. Kood 2011-12-05-026
- Prantsuse juhtiv kasvuhoone- ning aianduskeskuste projek- teerimise ja kujundamisega tegelev ettevõtte otsib alltöö- võtjaid läbipaistva polüester- nööri valmistamiseks. Kood 2011-12-07-008
- Rootsi ettevõtte, mis on tööta- nud välja uudse tehnoloogiaga kõrgkvaliteetsed kõrvatropid otsib edasimüüjaid. Kood 2011-12-07-041
- Suurbritannia kunstilisi valu- vorme (sh uste ja akende kar- niise) tootev ettevõtte otsib edasimüüjaid. Kood 2011-12-09-019
- Rumeenia küttesüsteemide va- hendamise, installeerimise ja hooldusega tegelev ettevõtte pakub end kuumavee boilerite, basseinate ja niisutussüsteemide edasimüüjaks. Kood 2011-12-09-031
- USA ettevõtte pakub oma tee- nuseid USA turule sisenemi- seks ning toodete turustamisel. Kood 2011-12-30-001
- Valgevene meeste ja naiste PVC saapaid ja riideid tootev ette- võtte otsib edasimüüjaid. Kood 2011-12-30-002
- Prantsuse säästlikke, taastuv- energia tootmiseks kasutata- vaid hüdro turbiine tootev ette- võtte otsib edasimüüjaid. Kood 2011-12-16-030
- Poola elektroonika disaini, pro- totüüpide valmistamise ja val- misseadmete testimisega tege- lev ettevõtte pakub end vahen- dajaks ning alltöövõtjaks. Kood 2011-12-09-017
- Suurbritannia džinni tootev et- tevõtte otsib alltöövõtjat pude- lite valmistamiseks. Kood 2011-12-06-013
- Prantsuse jäätmete ümbertöö- tamisega tegelev ettevõtte otsib

väärismetalle (kuld, hõbe, pal- laadium, roodium, plaatina, ti- taan, nikkel, triitium) sisalda- vate jäätmetega varustajat. Kood 2011-12-06-027

- Suurbritannia turundusettevõ- tte pakub oma teenuseid Suur- britannia ja Euroopa turule sisenemisel. Kood 2011-12-06-029
- Belgia ettevõtte, mis on tööta- nud välja tehnoloogia fosfaadi ja lämmastiku jäätmetest eral- damiseks, otsib partnerit, kes tegeleks nii edasimüügi kui ka protsessi läbiviimiseks vajalike seadmete (mahutid, klapid, to- rustik, pumbad jmt) tootmisega. Kood 2011-12-06-003
- Prantsuse luusiirdamisel kasu- tatavat sünteetilist bioloogilist ainet tootev ettevõtte otsib eri- nevate ühekordselt kasutata- vate süstalde valmistajaid. Kood 2011-12-05-041

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused on nähtavad Koja kodulehel www.koda.ee/koostoopakkumised

Lisainfo:
TRIIN UDRIS
Tel: 604 0090
E-post: triin.udris@koda.ee

PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE:

Teil on võimalus leida koos- tööpartnereid ning uusi kliente teiste Kaubandus- koja liikmete hulgast.

Iuring - Lutheri õigusbüroo

Meie õigusbüroo pakub abi iga- päevases õigusnõustamises ettevõtetele, kel ei ole oma ju- risti. Oleme oma püsiklientidele ilma püsikuludeta n-ö juriidi- line osakond väljaspool ette- võtet. Eristume suurtest advo- kaadibüroodest personaalse lähenemise ja paindlikkusega.

Meie õigusbüroo tegevusvald- konnad on:

- lepingud ja läbirääkimised (s.h pikaajaline kogemus IT-teemades);
- võlaõigus ja tööõigus;
- riigihanked;
- äriõigus ja pankrot.

Pakume Eesti Kaubandus- Tööstuskoja liikmetele õigus- teenust järgmistel soodusting- imustel: tunnitasu alates 63 eurot/tund (lisandub käibe- maks); täiendavalt esmapöör- dumisel 1 tund tasuta konsul- tatsiooni.

Lisainfo:

Tiia Raudmägi
E-post: tiia@iuring.ee
Tel: 518 2810
www.iuring.ee

Lisainfo:

KAIDI TALSÉN
Tel: 604 0085
E-post: kaidi@koda.ee

- JUUBILARID -

65	KOITEL PATENDI- & KAUBAMÄRGIBÜROO OÜ liige alates 1998	VÄNDRA MP OÜ liige alates 1996	PETROMAKS SPEDIITORI AS liige alates 1999	ORACLE EAST CENTRAL EUROPE LIMITED EESTI FILIAAL liige alates 2008
EKL OTOS OÜ liige alates 1991	MUSKET OÜ liige alates 1998	15	RAPALA EESTI AS liige alates 2003	REVAL HOTEL MANAGEMENT OÜ liige alates 2004
20	NARMA LV OÜ liige alates 1999	AD BALTIC AS liige alates 1998	RECTICEL OÜ liige alates 2000	ROBERT BOSCH OÜ liige alates 2004
ALTOR-SAN OÜ liige alates 2005	NATE NM OÜ liige alates 2011	AURE OÜ liige alates 2003	SCHÜCO EESTI OÜ liige alates 2002	WORKSHOP OÜ liige alates 2010
AMSERV GRUPI AS liige alates 1997	ORDI AS liige alates 2000	B.W.T KING AS liige alates 2001	SESTON SEEMNED OÜ liige alates 2011	
AUDIITORFIRMA KLEA OÜ liige alates 2002	PATENDIBÜROO KÄOSAAR & CO OÜ liige alates 1992	COLUMBIA-KIVI AS liige alates 2010	T.A.K. EHITUS OÜ liige alates 2007	5
AW NEOON OÜ liige alates 1998	PÕLVA MAAPARANDUS AS liige alates 2006	EDELARAUDTEE AS liige alates 1999	VÄRVIKESKUSTE GRUPP OÜ liige alates 2007	AKTORS OÜ liige alates 2009
EESTI VILJASALV AS liige alates 1995	PÄRNU LAHT AS liige alates 1996	ERITERASTOOTED OÜ liige alates 1997	10	ANTTI BALTIC OÜ liige alates 2010
EFIPA AS liige alates 1993	RIIGIRESSURSSIDE KESKUS OÜ liige alates 1995	EUROTRANS OÜ liige alates 2006	AJALIIKUR OÜ liige alates 2003	BAUER VEETEHNICA OÜ liige alates 2008
ELEMARK AS liige alates 1995	RÄPINA PABERIVABRIK AS liige alates 2010	FINNFOREST EESTI AS liige alates 2003	DATA CATERING OÜ liige alates 2005	EMPRO GRUPP OÜ liige alates 2009
EPP AS liige alates 1997	SILBET METALL AS liige alates 2004	HANSAWORLD ESTONIA AS liige alates 1998	DATA INTERNATIONAL GROUP OÜ liige alates 2010	FIRMUS ELEKTER OÜ liige alates 2009
JAATA OÜ liige alates 1997	SPD OÜ liige alates 1993	IS ENGINEERING SERVICE OÜ liige alates 1998	LATTER NT OÜ liige alates 2011	INTERNATIONAL BALTIC SERVICE OÜ liige alates 2007
KANISE OÜ liige alates 1997	SPORTSERVICE OÜ liige alates 1998	MARSH KINDLUSTUS-MAAKLER AS liige alates 2003	MANN LINES OÜ liige alates 2003	OIRO EHITUS OÜ liige alates 2011
KAROL AS liige alates 1999	UNIPRINT AS liige alates 2001	ORICA EESTI OÜ liige alates 2001	MEDIA MENU INTERNATIONAL AS liige alates 2011	SUMMAARUM OÜ liige alates 2010
KEVELT AS liige alates 1995				VEPAMON OÜ liige alates 2008
KLIKO OÜ liige alates 1997				

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

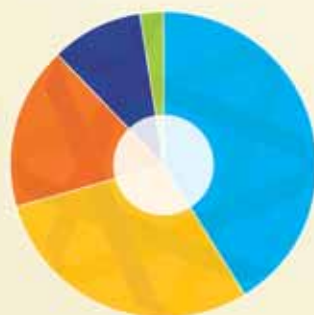
Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

TALENDID KOJU

WWW.TALENDIDKOJU.EE

LEIA OMA SÄRAVAIM TÖÖTAJA TALENDIDKOJU.EE PORTAALIST!

Bakalaureus	184
Magister	132
Diplom	77
Keskkharidus	44
Doktor	10

„Talendid Koju” keskkond on saanud uuenduse: Nüüd on tööandjatel võimalik ligi 500 välismaise kogemusega talendi seast endale sobivaim valida ning teha talle otsepakkumine. Portaali kasutamine on imelihtne ning kõigile tasuta.

Projektist ja keskkonna pakutavatest võimalustest loe lähemalt

www.talendidkoju.ee

Ajakirjandus
Ajalugu
Arhitektuur
Arjujuhtimine
Bioloogia
Business administration
Computer science
Majandus
Disain
Elektronika
Film
Finants
Füüsika
Õigus
Kunst
Logistika
Matemaatika
Turundus
Politoloogia
Psühholoogia
Rahvusvahelised suhted
Personaljuhtimine
Raamatupidamine
Riigiteadused
Semiootika
Sotsioloogia
Telekommunikatsioon
Rahvamajandus
Moedisain
Kommunikatsioon
Keelteadus
Graafiline disain
Euroopa õpingud
Hispaania filoloogia
Inglise filoloogia
Keemia
Keskkonnakorraldus
Sporditeadus
Tööstusarendus
Tehnikateadused
Saksa filoloogia
Multimedia design
Molekulaarbioloogia
Aasia kultuurilugu
Andragoogika
Arvuti animatsioonid
Auditor
Audio production
BA Law
Business design
Business irvation
Conflict resolution
Constructing architect

Cultural geography
Digitaalne kommunikatsioon
Digitaalne meedia
Dirigent
Eesti filoloog
Eesti kultuuri ajalugu
Ehitus
Energeetika
Farmaatsia
Filosoofia
Geoinformaatika
Hüüa majandus
Hotel manager
Human factors
Humanitaarteadused
Innovatsioonijuhtimine
Insener
International tourism
Kaubandus
Kehakultuur
Kroopriktik
Kultuurikorraldus
Laevaehitus
Laevajuht
Lendaja
Lennundus- ja reisiekspert
Maksuõigus
MEconSc
Meditsiin
Metsandus
Muusikateadlane
Näitleja
Rahu õpingud
Rakubioloogia
Restaureerimine ja
muinsuskaitse
Rõivatootmine
Rootsi keel
Säästev areng
Skandinavistika
Soome filoloogia
Sotsiaalantropoloogia
Statistika
Stilistika
Taastusravi
Tekstiilidisain
Toidutehnika
Toll
Tsiviilohitus
Turismikorraldus
Ühiskonnageograafia
Ürituste juhtimine
Veterinaaria